

3 Wat is aangifte doen?

Aangifte doen houdt in:

- Een gepleegd strafbaar feit melden bij de politie, die daar vervolgens proces-verbaal van opmaakt.
- Het strafbare feit is vaak een misdrijf, maar het kan ook een overtreding zijn. Een lijst van veelvoorkomende misdrijven vindt u in bijlage 1.
- Op basis van de aangifte kan vervolging plaatsvinden, al kan het Openbaar Ministerie in sommige zaken ook zonder aangifte vervolgen.

Bij agressie tegen zorgmedewerkers is aangifte doen feitelijk een voorwaarde om de politie in actie te brengen. Het slachtoffer hoeft niet zelf aangifte te doen, de werkgever kan dat ook. Verderop meer hierover.

Onderzoek

De vervolging van daders begint meestal met een politieonderzoek. Wanneer het proces-verbaal is opgemaakt, bekijkt de politie dit inhoudelijk om te bepalen wat er verder nodig is voor het onderzoek. Bijvoorbeeld:

- getuigen verhoren;
- technisch sporenonderzoek van bijvoorbeeld schoen- en bloedsporen;
- foto's en video-opnamen in beslag nemen. Tijdens het onderzoek schrijft de politie alles op.

Vervolging

Aan de hand van de geconstateerde feiten en omstandigheden beslist de officier van justitie, in overleg met de politie, of het mogelijk is de veroorzaker(s) te vervolgen. De officier van justitie kan vervolgen wanneer er voldoende bewijzen zijn tegen de veroorzaker(s) of wanneer de verwachting is dat die bewijzen nog komen.

Er moet dus een goede kans zijn dat de rechter zal overgaan tot veroordeling van de veroorzaker(s), anders stopt de officier van justitie het onderzoek. Een aangifte van vernieling bijvoorbeeld, waarbij in het politieonderzoek geen dader bekend is geworden, zal de politie niet naar de officier van justitie (en vervolgens de rechter) sturen. Er is immers geen verdachte tegen wie een straf kan worden geëist.

Toch is aangifte doen ook in dergelijke gevallen belangrijk. De opgemaakte processen-verbaal worden niet vernietigd maar blijven bewaard voor als de zaak later alsnog wordt opgelost. Soms ook worden zaken tegen personen verzameld om sterker te staan bij een rechtszaak of om tegen iemand een gedwongen opname te vorderen, bijvoorbeeld in een ggz-instelling.

Veiligheidshuis

In veel gemeenten werken zorgorganisaties niet alleen samen met politie en gemeente, maar ook met andere instanties, zoals jeugdzorg, sociale dienst, maatschappelijk werk, enzovoort. Ook deze vorm van samenwerking, het Veiligheidshuis genoemd, richt zich op de aanpak van personen, maar biedt hen daarnaast een alternatief om bijvoorbeeld een crimineel milieu achter zich te laten.

Door geen aangifte te doen, beperkt u de mogelijkheden van deze aanpak. Daarmee wordt de kans dat zo'n persoon doorgaat met verwerpelijk gedrag alleen maar groter.

4 Wat gebeurt er bij de aangifte?

De politie moet de aangifte verwerken in het computersysteem van de politie-eenheid zodat politiemedewerkers toegang hebben tot de gegevens en details van het strafbare feit. Voor de politie is het handig en tijdbesparend om de aangifte in het politiebureau op te nemen. De politie kan dan gelijktijdig vragen stellen en de aangifte invoeren.

Degene die aangifte doet, krijgt altijd meteen een kopie van de aangifte mee, voor bijvoorbeeld de verzekering. Ook krijgt de aangever vaak een map met informatie over de gang van zaken na de aangifte en over slachtofferhulp.

Waar doet u aangifte?

Meestal wordt de aangifte gedaan op het dichtstbijzijnde politiebureau. Een enkele keer kunt u aangifte doen op een ander politiebureau omdat het daar minder druk is. Het is handig dit al na te vragen wanneer u de afspraak maakt. Formeel is het mogelijk om op ieder politiebureau in Nederland aangifte te doen. U kunt dus in Rotterdam aangifte doen van een strafbaar feit in Groningen. Om alle details goed in het proces-verbaal te kunnen beschrijven is voor de bewijsvoering wel enige bekendheid nodig van de plaats waar het is gebeurd. Vandaar dat altijd wordt geadviseerd om aangifte te doen bij de politie ter plaatse.

In sommige plaatsen kan de politie de aangifte kort opnemen op de plaats van het incident en de aantekeningen op het politiebureau verder uitwerken. De politie komt dan later een handtekening halen of stuurt de verklaring of aangifte op, met het verzoek deze na te lezen, te ondertekenen en een exemplaar terug te sturen. Omdat dit administratieve rompslomp geeft en veel tijd vergt, doet de politie het liever niet op deze manier.

Is er bij de huisartsorganisatie iemand die centraal alle zaken coördineert (casemanager) en eventueel aangifte doet, dan biedt dat veel voordelen en kunnen veelal goede afspraken met de politie worden gemaakt.

Wanneer kunt u terecht?

De meeste politiebureaus hanteren vaste openingstijden voor aangiften. Ook is het bij veel politiebureaus mogelijk een afspraak te maken om aangifte te doen. Dat scheelt veel wachten en irritatie. Maakt u een afspraak om aangifte te doen? Zeg er dan bij dat het gaat om 'veilige publieke taak' (VPT). Een week wachten voordat u aangifte kunt doen, is er dan echt niet meer bij.

Politie en Openbaar Ministerie (OM) hebben duidelijke afspraken gemaakt over omgaan met agressie en geweld dat gericht is tegen mensen in een publieke functie zoals in de zorg. Deze afspraken zijn vastgelegd in 'enduidige Landelijke Afspraken' (ELA). Een van die afspraken gaat over de wachttijd voor de aangifte. (zie ook pagina 20).

Welke documenten hebt u nodig?

Neem een legitimatiebewijs mee naar het politiebureau. Denk ook aan andere zaken die belangrijk kunnen zijn, zoals:

- verzekeringsgegevens;
- waardepapieren;
- eigendomsbewijzen, aankoopbonnetjes, enzovoort.

Deze kunnen in een later stadium van belang zijn, bijvoorbeeld bij het achterhalen van gestolen spullen of bij het bepalen van de schadevergoeding.

Welke informatie is nodig voor de aangifte?

Bij de aangifte zal de politie vragen wat er precies is gebeurd, van minuut tot minuut, van seconde tot seconde. Wat heeft de aangever gezien, gehoord, geproefd, geroken, enzovoort? Ieder detail kan van belang zijn voor het politieonderzoek, bijvoorbeeld bij het verhoor van een dader of getuige.

Soms zijn er meer aangiften die veel op elkaar lijken. Dan moet de politie ook duidelijk krijgen wat het verschil is tussen die aangiften. Is de aangever niet zelf het slachtoffer, dan is heel vaak ook een verklaring van het slachtoffer nodig.

Elektronische of telefonische aangifte

Op enkele politiebureaus staan aangiftezoulen. Hier kan de aangever een aangifteformulier invullen aan de hand van vragen die de computer stelt. Dat is niet bij alle incidenten mogelijk. Complexe zaken lenen zich hier bijvoorbeeld niet voor. Dit geldt ook voor telefonische aangifte en elektronische aangifte via internet. Deze vormen zijn bijvoorbeeld bruikbaar na fietsdiefstal, maar niet na een geweldsincident.

Met een elektronische aangifte kan de politie zaken sneller afhandelen. Er is namelijk minder politiepersoneel voor nodig. En het kost ook de aangever veel minder tijd. Aangifte via internet kan via de site: <https://www.politie.nl/aangifte-of-melding-doen> U ziet meteen voor welke strafbare feiten u op deze manier aangifte kunt doen. Uit veiligheidsoverwegingen wordt de verbinding met de politiecomputer verbroken wanneer een tijdje niets is ingevuld. Houd dus alle gegevens bij de hand (bijvoorbeeld verzekeringsgegevens, autopapieren, framenummers, namen van getuigen, telefoonnummers, rekeningen van de schade, enzovoort) om alles in een keer te kunnen invullen. Anders moet u, als de verbinding wordt verbroken, weer helemaal opnieuw beginnen. Naderhand ontvangt u een afschrift van de aangifte.

In enkele gemeenten is het nu ook mogelijk om, op afspraak, aangifte te doen via Skype.

Bedrijven en instellingen welke vaker aangifte doen, kunnen overwegen om op www.politie.nl een bedrijfsaccount aan te maken. Voordeel hiervan is dat vele gegevens niet steeds opnieuw moeten worden ingevuld. Nadeel hierbij is dat er gebruik gemaakt dient te worden van uw DIGID en uw BSN nummer, terwijl u aangifte doet namens uw werkgever, de huisartsenorganisatie. Alle vervolgacties van de politie komen niet via email naar uw werkplek, maar op uw DIGID.

Deze vorm van aangifte is overigens alleen mogelijk bij strafbare feiten waarbij het persoonlijk afleggen van een verklaring niet specifiek nodig is. Bijvoorbeeld bij vernieling of diefstal.

Het is niet mogelijk bij belediging, mishandeling etc. omdat het slachtoffer dan een verklaring dient af te leggen over zijn / haar letsel / pijn of hoe beledigd het slachtoffer zich voelde door het incident.

Wat gebeurt er met uw aangifte?

Nadat de politie het proces-verbaal van aangifte heeft opgenomen, bepaalt de officier van justitie of nader onderzoek wordt gedaan. Uit dit nader onderzoek moet blijken of tegen een verdachte voldoende bewijs kan worden vergaard om tot een succesvolle rechtszaak te komen. Lukt dit niet dan wordt de aangifte bewaard voor een eventuele volgende zaak tegen de verdachte. Is er onvoldoende bewijs of zijn er andere omstandigheden, dan wordt de aangifte geseponneerd. Sinds 1 juli 2016 kunt u de status van uw aangifte volgen op www.politie.nl/mijnpolitie. Om hier te kunnen inloggen hebt u uw DigiD nodig.

De officier van justitie is bevoegd om te bepalen wat er met uw aangifte gebeurt. De Officier van justitie kan bijvoorbeeld beslissen dat de verdachte een geldboete of taakstraf krijgt. Of dat de verdachte voor de rechter moet verschijnen of wellicht dat de aangifte wordt geseponneerd omdat de officier van justitie vindt dat het incident te wijten is aan het ziektebeeld van de verdachte. Indien u het hier niet mee eens bent is een bezwaar 'artikel 12 procedure' mogelijk.

Meer leest u hierover in Bijlage 5 van deze handreiking. Er staan ook links in naar twee korte filmpjes over deze procedure.

Kopie aangifte voor beveiliging

Wanneer het feit op het terrein van het werk of onderweg daarnaartoe heeft plaatsgevonden, overweeg dan om een kopie van de aangifte af te geven bij de beveiliging van het ziekenhuis waarin uw huisartsenpost is gesitueerd of de beveiliging van het pand waarin uw huisartsenorganisatie is gevestigd. Meld daar in ieder geval het feit. De beveiliging moet weten wat er is gebeurd, omdat aan de hand van de incidenten wordt bepaald waar inzet vereist is.

Natuurlijk gaat de beveiliging zeer vertrouwelijk met de gegevens om. Alle incidenten kunnen worden ingevoerd in het veiligheidsmanagementsysteem (VMS). Samen geven ze een goed beeld en bieden ze directie en beveiliging een basis voor het veiligheidsbeleid.

